

MI/Sand1 2005

Obligatorisk opgave 3

Navn: **Anders Bjerg Pedersen**

CPR: **070183-XXXX**

Instruktor : **Jens Ulrik Hansen**

Antal sider : **8 (inkl. forside)**

Jeg erklærer hermed at jeg selv har udarbejdet denne besvarelse.

Dato

Navn

Opgave 1

1.1

Vi anvender sætning 14.4 i samspil med 14.3 og tjekker, at $F(x)$ opfylder de fire krav i 14.3:

- 1) Da e^{-x^2} er aftagende, kan parentesen ikke blive 0 eller negativ, da $x > 0$. Men da er parentesen positiv og voksende, hvilket opløftningen til en positiv eksponent α ikke ændrer ved. Derfor er $F(x)$ voksende.
- 2) Da $\lim_{x \searrow 0} (1 - e^{-x^2})^\alpha = 0^\alpha = 0 = F(0)$, er $F(x)$ klart kontinuert fra højre.
- 3) Se på: $\lim_{x \rightarrow \infty} (1 - e^{-x^2})^\alpha = \lim_{x \rightarrow \infty} 1^\alpha = 1$.
- 4) Se på: $\lim_{x \rightarrow -\infty} (1 - e^{-x^2})^\alpha = \lim_{x \rightarrow \infty} 0^\alpha = 0$.

Altså er $F(x)$ ifølge 14.4 en fordelingsfunktion.

1.2

Vi bemærker, at $F(x)$ endda er strengt voksende på $]0; \infty[$, og vi kan se bort fra $]-\infty; 0]$, da intet af sandsynlighedsmassen ligger i 0 eller negative værdier. ”Efterspillet” til definition 14.11 giver os da, at $I(p) = \{x \in]0; \infty[\mid F(x) = p\}$. Dvs. for $x > 0$ har vi, at

$$\begin{aligned} F(x) = p \Rightarrow (1 - e^{-x^2})^\alpha = p \Rightarrow (1 - e^{-x^2}) = p^{1/\alpha} \Rightarrow e^{-x^2} = -p^{1/\alpha} + 1 \\ \Rightarrow -x^2 = \ln(-p^{1/\alpha} + 1) \Rightarrow x = \sqrt{-\ln(-p^{1/\alpha} + 1)}. \end{aligned}$$

Dvs. $I(p) = \sqrt{-\ln(-p^{1/\alpha} + 1)}$ er vores fraktilfunktion.

Vi løser nu $I(1/2) = 1$ med hensyn til α :

$$\begin{aligned} I(1/2) = 1 \Rightarrow \sqrt{-\ln((-1/2)^{1/\alpha} + 1)} = 1 \Rightarrow \ln((-1/2)^{1/\alpha} + 1) = -1 \\ \Rightarrow (-1/2)^{1/\alpha} = e^{-1} - 1 \Rightarrow (1/2)^{1/\alpha} = 1 - e^{-1} \Rightarrow \alpha^{-1} = \frac{\ln(1-e^{-1})}{-\ln(2)} \\ \Rightarrow \alpha = \frac{-\ln(2)}{\ln(1-e^{-1})} \approx 1,51. \end{aligned}$$

1.3

Jævnfør eksempel 14.5 ser vi på

$$f(x) = F'(x) = \begin{cases} 2\alpha x e^{-x^2} (1 - e^{-x^2})^{\alpha-1}, & x > 0 \\ 0, & x \leq 0, \end{cases}$$

Det ses nu, at $f(x) \geq 0 \forall x \in \mathbb{R}$. Desuden er $f(x)$ kontinuert, så vi har alt i alt, at $f \in \mathcal{M}^+(\mathbb{R}, \mathbb{B})$. Derfor har ν tæthed f med hensyn til Lebesguemålet m .

1.4

Vi bruger sætning 11.3 med $\nu = f \cdot m = X(P)$, $f(x) = 2\alpha x e^{-x^2} (1 - e^{-x^2})^{\alpha-1}$, $x \in I =]0; \infty[$ og sætter $h(x) = e^{-x^2}$, $h : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, og $J =]0; 1[$.

Vi ser nu, at h afbilder I bijektivt på J (h er strengt aftagende, kontinuert og differentiabel og $\lim_{x \rightarrow 0} h(x) = 1$ og $\lim_{x \rightarrow \infty} h(x) = 0$).

Vi finder så $h^{-1}(y)$ for $y > 0$:

$$y = e^{-x^2} \Rightarrow x = \sqrt{-\ln(y)} \Rightarrow h^{-1}(y) = \sqrt{-\ln(y)},$$

som er kontinuert og differentiabel med kontinuert afledt. Dvs. h^{-1} er en C^1 -afbildung på J , og derfor er h en C^1 -diffeomorfi fra I til J . Desuden er $\nu(I) = \nu(\mathbb{R}) = 1$, er så er kravene i sætning 11.3 opfyldt, og $h(\nu) = \tilde{f} \cdot m$, hvor

$$\tilde{f}(y) = \begin{cases} f(h^{-1}(y)) \cdot |(h^{-1})'(y)| & , \quad y \in J \\ 0 & , \quad y \notin J \end{cases},$$

som vi regner på:

$$|(h^{-1})'(y)| = \frac{1}{2\sqrt{-\ln(y)}} \cdot \frac{1}{y} = \frac{1}{2y\sqrt{-\ln(y)}}$$

$$\begin{aligned} f(h^{-1}(y)) &= 2\alpha \sqrt{-\ln(y)} e^{-\sqrt{-\ln(y)}^2} \left(1 - e^{-\sqrt{-\ln(y)}^2}\right)^{\alpha-1} \\ &= 2\alpha \sqrt{-\ln(y)} (1-y)^{\alpha-1}. \end{aligned}$$

Som så giver os, at $Y = e^{-X^2}$ er fordelt med tæthed $\tilde{f}$ mht. Lebesguemålet m , hvor

$$\tilde{f}(y) = \begin{cases} f(h^{-1}(y)) \cdot |(h^{-1})'(y)| & , \quad y \in J \\ 0 & , \quad y \notin J \end{cases} = \begin{cases} \alpha(1-y)^{\alpha-1} & , \quad y \in J \\ 0 & , \quad y \notin J \end{cases}.$$

1.5

- a) Vi anvender fremgangsmåden i eksempel 13.3 med $t(y) = y^{-\beta}$ og regner:

$$\int_{-\infty}^{\infty} |t(y)| \tilde{f}(y) dy = \int_{-\infty}^{\infty} |y^{-\beta}| \alpha(1-y)^{\alpha-1} dy = \alpha \int_0^1 y^{-\beta} (1-y)^{\alpha-1} dy,$$

som er en B -funktion med parametre $\lambda_1 = 1 - \beta$ og $\lambda_2 = \alpha$. Men B -fordelingen har modus i 0 (og dermed endeligt integral), hvis

$$0 < \lambda_1 < 1 \Leftrightarrow 0 < 1 - \beta < 1 \Leftrightarrow 1 > \beta > 0.$$

Altså har $Y^{-\beta}$ første moment, når $\beta \in]0; 1[$.

b) Vi anvender definition 13.1:

$$\begin{aligned}
 \int_{-\infty}^{\infty} x^k d\nu(x) &= \int_0^{\infty} x^k 2\alpha x e^{-x^2} (1 - e^{-x^2})^{\alpha-1} dx \\
 (\text{subs. } y = e^{-x^2}) &= \alpha \int_1^0 -\sqrt{-\ln y}^k (1 - y)^{\alpha-1} dy \\
 &= \alpha \int_0^1 \sqrt{-\ln y}^k \underbrace{(1 - y)^{\alpha-1}}_{\in]0;1[} dy
 \end{aligned}$$

Vi ser nu, at $\sqrt{-\ln y}^k \in \mathcal{M}^+([0;1[, \mathbb{B})$ er majorant for $\sqrt{-\ln y}^k (1 - y)^{\alpha-1}$, $y \in]0;1[$ og $\int_0^1 \sqrt{-\ln y}^k dy = \Gamma(1 + \frac{1}{2}k)$, som er endeligt ifølge 6.9. Altså er $\sqrt{-\ln y}^k$ integrabel majorant, og derfor er $x^k \nu$ -integrabel, dvs. X har momenter af alle ordener.

1.6

Vi regner:

$$\begin{aligned}
 EX^2 &= \int_0^{\infty} x^2 dX(P)(x) \\
 &= \int_0^{\infty} x^2 2\alpha x e^{-x^2} (1 - e^{-x^2})^{\alpha-1} dx \\
 (\text{subs. } y = 1 - e^{-x^2}) &= \alpha \int_0^1 -\ln(1 - y) y^{\alpha-1} dy \\
 &= \alpha \int_0^1 \sum_{k=1}^{\infty} \frac{y^k}{k} y^{\alpha-1} dy \\
 &= \alpha \int_0^1 \sum_{k=1}^{\infty} \frac{y^k + \alpha - 1}{k} dy \\
 (5.10) &= \alpha \cdot \sum_{k=1}^{\infty} \int_0^1 \frac{y^k + \alpha - 1}{k} dy \\
 &= \alpha \cdot \sum_{k=1}^{\infty} \frac{\alpha}{(\alpha + k)k} \\
 &= \sum_{k=1}^{\infty} \frac{\alpha}{(\alpha + k)k}
 \end{aligned}$$

Opgave 2

- a) Da $\int_1^{\infty} f(x)^4 dx = \int_1^{\infty} |f(x)|^4 dx < \infty$, og $f \in \mathcal{M}(\mathbb{R}, \mathbb{B})$ er $f \in \mathcal{L}_4([1; \infty[, \mathbb{B}, m)$.
 Sæt nu $h(x) = \frac{1}{x}$ og $p = 4 \Rightarrow q = \frac{p}{p-1} = \frac{4}{3}$ (p, q er duale eksponenter).

Vi skal så vise, at $h \in \mathcal{L}_{4/3}([1; \infty[, \mathbb{B}, m)$:

$$\begin{aligned}
\int_1^\infty |h(x)|^{4/3} dx &= \int_1^\infty \left| \frac{1}{x} \right|^{4/3} dx \\
&= \int_1^\infty \frac{1}{x^{4/3}} dx \\
&= \int_1^\infty x^{-4/3} dx \\
&= \lim_{n \rightarrow \infty} \left[-3x^{-1/3} \right]_1^n \\
&= \lim_{n \rightarrow \infty} \left(-3n^{-1/3} + 3(1)^{-1/3} \right) = 3 < \infty
\end{aligned}$$

Altså er $h \in \mathcal{L}_{4/3}([1; \infty[, \mathbb{B}, m)$. Men så giver Hölders ulighed os nu, at $g = f \cdot h \in \mathcal{L}([1; \infty[, \mathbb{B}, m)$, dvs. $g(x)$ er integrabel mht. til m .

- b) Vi bruger nu anden del af Hölders ulighed til at vise den ønskede ulighed:

$$\begin{aligned}
\int_1^\infty |g(x)| dx &= \int_1^\infty \left| f(x) \cdot \frac{1}{x} \right| dx \\
&\leq \|f\|_4 \cdot \left\| \frac{1}{x} \right\|_{4/3} \\
&= \left(\int_1^\infty |f(x)|^4 dx \right)^{1/4} \cdot \left(\int_1^\infty \left| \frac{1}{x} \right|^{4/3} dx \right)^{3/4} \\
&= \left(\int_1^\infty |f(x)|^4 dx \right)^{1/4} \cdot (3)^{3/4} \\
&= \sqrt[4]{27} \cdot \left(\int_1^\infty |f(x)|^4 dx \right)^{1/4}.
\end{aligned}$$

Sætning 5.25 giver os da, at

$$\left| \int_1^\infty g(x) dx \right| \leq \int_1^\infty |g(x)| dx \leq \sqrt[4]{27} \cdot \left(\int_1^\infty |f(x)|^4 dx \right)^{1/4}.$$

Opgave 3

3.1

- a) Vi viser, at integralerne af funktionerne er endelige for alle $n \in \mathbb{N}$:

$$\begin{aligned}\int |f_n(x)| dx &= \int_n^{n+1} 1 dx = [x]_n^{n+1} = 1 < \infty \\ \int |g_n(x)| dx &= \int_1^n \left| \frac{1}{x} \right| dx = [\ln x]_1^n = \ln n < \infty \\ \int |h_n(x)| dx &= \int_1^n \left| \frac{1}{x^2} \right| dx = \left[-\frac{1}{x} \right]_1^n = 1 - \frac{1}{n} < \infty \\ \int |k_n(x)| dx &= \int_n^{n+1} \left| \frac{1}{x} \right| dx = [\ln x]_n^{n+1} = \ln \left(\frac{n+1}{n} \right) = \ln \left(1 + \frac{1}{n} \right) < \infty\end{aligned}$$

Dvs. alle følgernes elementer er $\mathcal{L}_1(m)$ -funktioner.

- b) Vi ser på afstandene mellem det n 'te og det m 'te element i hver af følgerne, hvor $n > m$ og $n, m \in \mathbb{N}$:

$$\begin{aligned}\|f_n - f_m\|_1 &= \int |f_n - f_m| dx = \int_{-\infty}^{\infty} |1_{(n,n+1)} - 1_{(m,m+1)}| dx \\ &= \int_n^{n+1} 1 dx + \int_m^{m+1} 1 dx = 1 + 1 = 2.\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\|g_n - g_m\|_1 &= \int |g_n - g_m| dx = \int_{-\infty}^{\infty} \left| \frac{1}{x} (1_{(1,n)} - 1_{(1,m)}) \right| dx \\ &= \int_m^n \left| \frac{1}{x} \right| dx = \ln n - \ln m.\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\|h_n - h_m\|_1 &= \int |h_n - h_m| dx = \int_{-\infty}^{\infty} \left| \frac{1}{x^2} (1_{(1,n)} - 1_{(1,m)}) \right| dx \\ &= \int_m^n \left| \frac{1}{x^2} \right| dx = \frac{1}{m} - \frac{1}{n}.\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\|k_n - k_m\|_1 &= \int |k_n - k_m| dx = \int_{-\infty}^{\infty} \left| \frac{1}{x} \right| |1_{(n,n+1)} - 1_{(m,m+1)}| dx \\ &= \int_n^{n+1} \left| \frac{1}{x} \right| dx + \int_m^{m+1} \left| \frac{1}{x} \right| dx \\ &= [\ln |x|]_n^{n+1} + [\ln |x|]_m^{m+1} = \ln \left(1 + \frac{1}{n} \right) + \ln \left(1 + \frac{1}{m} \right).\end{aligned}$$

c) Vi skal her jfr. afsnit 4.4 i noterne afgøre, om afstandene går mod 0 for $n, m \rightarrow \infty$:

- 1) $\lim_{n,m \rightarrow \infty} \|f_n - f_m\|_1 = 2$, altså er f_n ikke Cauchy i $\mathcal{L}_1$ -forstand.
- 2) $\lim_{n,m \rightarrow \infty} \|g_n - g_m\|_1$: Vi kan ikke gøre afstanden mellem to vilkårlige elementer vilkårligt lille, altså er g_n ikke Cauchy i $\mathcal{L}_1$ -forstand.
- 3) $\lim_{n,m \rightarrow \infty} \|h_n - h_m\|_1 = 0 - 0 = 0$, altså er h_n Cauchy i $\mathcal{L}_1$ -forstand.
- 4) $\lim_{n,m \rightarrow \infty} \|k_n - k_m\|_1 = 0 + 0 = 0$, altså er k_n Cauchy i $\mathcal{L}_1$ -forstand.

3.2

Samme fremgangsmåde som i 3.1, blot i $\mathcal{L}_2$ -forstand:

- a) Vi viser, at integralerne af funktionerne er endelige for alle $n \in \mathbb{N}$:

$$\begin{aligned}\int |f_n(x)|^2 dx &= \int_n^{n+1} 1 dx = [x]_n^{n+1} = 1 < \infty \\ \int |g_n(x)|^2 dx &= \int_1^n \left| \frac{1}{x^2} \right| dx = \left[-\frac{1}{x} \right]_1^n = 1 - \frac{1}{n} < \infty \\ \int |h_n(x)|^2 dx &= \int_1^n \left| \frac{1}{x^4} \right| dx = \left[-\frac{1}{3}x^{-3} \right]_1^n = \frac{1}{3} \left(1 - \frac{1}{n^3} \right) < \infty \\ \int |k_n(x)|^2 dx &= \int_n^{n+1} \left| \frac{1}{x^2} \right| dx = \left[-\frac{1}{x} \right]_n^{n+1} = -\frac{1}{n+1} + \frac{1}{n} = \frac{1}{n(n+1)} < \infty\end{aligned}$$

Dvs. alle følgernes elementer er $\mathcal{L}_2(m)$ -funktioner.

- b) Vi ser på afstandene mellem det n 'te og det m 'te element i hver af følgerne, hvor $n > m$ og $n, m \in \mathbb{N}$:

$$\begin{aligned}\|f_n - f_m\|_2 &= \left(\int |f_n - f_m|^2 dx \right)^{1/2} \\ &= \left(\int_n^{n+1} 1 dx + \int_m^{m+1} 1 dx \right)^{1/2} = \sqrt{1+1} = \sqrt{2}.\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\|g_n - g_m\|_2 &= \left(\int |g_n - g_m|^2 dx \right)^{1/2} \\ &= \left(\int_{-\infty}^{\infty} \left| \frac{1}{x} (1_{(1,n)} - 1_{(1,m)}) \right|^2 dx \right)^{1/2} \\ &= \left(\int_m^n \frac{1}{x^2} dx \right)^{1/2} = \sqrt{\frac{1}{m} - \frac{1}{n}}.\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
\|h_n - h_m\|_2 &= \left(\int |h_n - h_m|^2 dx \right)^{1/2} \\
&= \left(\int_{-\infty}^{\infty} \left| \frac{1}{x^2} (1_{(1,n)} - 1_{(1,m)}) \right|^2 dx \right)^{1/2} \\
&= \left(\int_m^n \frac{1}{x^4} dx \right)^{1/2} = \sqrt{\frac{1}{3m^3} - \frac{1}{3n^3}}.
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
\|k_n - k_m\|_2 &= \left(\int |k_n - k_m|^2 dx \right)^{1/2} \\
&= \left(\int_{-\infty}^{\infty} \left| \frac{1}{x} (1_{(n,n+1)} - 1_{(m,m+1)}) \right|^2 dx \right)^{1/2} \\
&= \left(\int_n^{n+1} \frac{1}{x^2} dx + \int_m^{m+1} \frac{1}{x^2} dx \right)^{1/2} \\
&= \sqrt{\frac{1}{n} - \frac{1}{n+1} + \frac{1}{m} - \frac{1}{m+1}}.
\end{aligned}$$

c) Vi skal her jfr. afsnit 4.4 i noterne afgøre, om afstandene går mod 0 for $n, m \rightarrow \infty$:

- 1) $\lim_{n,m \rightarrow \infty} \|f_n - f_m\|_1 = \sqrt{2}$, altså er f_n ikke Cauchy i $\mathcal{L}_2$ -forstand.
- 2) $\lim_{n,m \rightarrow \infty} \|g_n - g_m\|_1 = \sqrt{0 - 0} = 0$, altså er g_n Cauchy i $\mathcal{L}_2$ -forstand.
- 3) $\lim_{n,m \rightarrow \infty} \|h_n - h_m\|_1 = \sqrt{0 - 0} = 0$, altså er h_n Cauchy i $\mathcal{L}_2$ -forstand.
- 4) $\lim_{n,m \rightarrow \infty} \|k_n - k_m\|_1 = \sqrt{0 - 0 + 0 - 0} = 0$, altså er k_n Cauchy i $\mathcal{L}_2$ -forstand.